

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 25P/247/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415211479
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Suchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2019:1415211479.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave, v konaní pred sudkyňou Mgr. Evou Suchovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: I. zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - F. zastúpená advokátkou JUDr. Bronislavou Pavelkovou PhD., Dobrovičova 6, Bratislava a otec - F. o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

I. Maloletá I. sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

II. Zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obaja rodičia.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej I. výživným vo výške 100,-€ mesačne za obdobie od 17.7.2015 do 31.8.2018 a vo výške 150,-€ mesačne od 1.9.2018, vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky maloletej.

IV. Zročné výživné za obdobie od 17.7.2015 do 31.3.2019 vo výške 2.148,30 € je otec p o v i n n ý zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám matky maloletej.

V. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou I. každý párný kalendárny týždeň v sobotu od 14.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárný kalendárny týždeň v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. s výnimkou mesiaca júl, Vianočných sviatkov, jarných prázdnin v párnom roku a počas Veľkonočných sviatkov v nepárnom roku.

VI. Otec maloletú prevezme a po ukončení styku vráti v mieste bydliska maloletej a matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť.

VII. Súd konanie o návrhu otca na rozhodnutie o nezhode rodičov z a s t a v u j e .

VIII. Súd návrh otca vo zvyšku z a m i e t a .

IX. Súd návrh matky vo zvyšku z a m i e t a .

X. Týmto sa z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/271/2017-93 zo dňa 18.12.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.01.2018 vo výroku III, dňa 31.01.2018 vo výrokoch II, IV a V a dňa 23.04.2018 vo výroku I v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/115/2018-239 zo dňa 29.03.2018.

XI. Týmto sa z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/14/2017-16 zo dňa 25.1.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 2.2.2017 vo výrokoch I. a II a vo výroku III dňa 11.04.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/95/2017-117 zo dňa 24.03.2017.

XII. Týmto sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/264/2016-45 zo dňa 19.12.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.3.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/63/2017-154 zo dňa 2.3.2017.

XIII. Matka je p o v i n n á zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 1.168,88 €.

XIV. Súd p o v o ľ u j e matke náhradu trov konania splácať v mesačných splátkach po 100,-€, vždy do 15-teho dňa v mesiaci počínajúc dňom právoplatnosti tohto výroku rozsudku na účet Okresného súdu Bratislava IV pod následnom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

XV. Otec je p o v i n n ý zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 368,88 € na účet Okresného súdu Bratislava IV v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto výroku rozsudku.

XVI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava IV dňa 30.7.2014 žiadal otec o udelenie súhlasu za matku na to, aby mu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny oznámil adresu bydliska maloletej a adresu predškolského zariadenia, ktoré maloletá navštevuje. Zároveň aby súd uložil matke povinnosť umožniť mu výkon rodičovského práva byť informovaný o maloletej a o každej zmene bydliska dieťaťa a ďalšej prípadnej zmene predškolského zariadenia. Tiež aby súd uložil matke povinnosť vykonávať preberanie a odovzdávanie maloletej na dočasne upravený styk otca s maloletou spôsobom osobného preberania a odovzdávania rodičmi v mieste bydliska otca bez aktívnej účasti tretích osôb.

2. Dňa 4.8.2015 podal otec ďalší návrh a to na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej I.. Žiadal maloletú zveriť do svojej osobnej starostlivosti s tým, že matke bude určená vyživovacia povinnosť na maloletú, ktorej výšku ponechal na úvahe súdu. Ohľadom úpravy styku maloletej s matkou prehlásil, že je ochotný uzavrieť rodičovskú dohodu, ale keďže nepozná terajšie pomery matky, bude reagovať až na jej návrh. Tento návrh otec odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/346/2013-53 zo dňa 20.1.2014 bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti matky a zároveň bol upravený jeho styk s maloletou a predbežne určená jeho vyživovacia povinnosť. Okresný súd Dunajská Streda uznesením č.k. 7P/14/2015-83 zo dňa 5.5.2015 dočasne rozšíril jeho styk s maloletou aj na prázdninové a sviatočné obdobie. Matka maloletej ale nerešpektuje rozhodnutia súdov, hoci sú predbežné a robí všetko preto, aby sa s dcérou nestretával, pričom maloletá sa dožaduje kontaktu s ním. V priebehu konania zmenil návrh a uviedol, že so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky súhlasí a súhlasí aj s výškou výživného 100,-€ mesačne, resp. 90,-€ mesačne. Žiadal však konkrétne upraviť jeho styk s maloletou a to aj s prespaním počas každého druhého víkendy od piatku do nedele a v týždni, keď nebude mať dcéru cez víkend, tak upraviť styk dva dni v týždni poobede.

3. Dňa 2.3.2016 otec zobral celý návrh podaný dňa 30.7.2014 späť a žiadal konanie zastaviť, preto súd konanie o tomto návrhu v zmysle § 29 ods. 1 C.m.p. zastavil.

4. Návrhom doručeným Okresnému súdu Dunajská Streda dňa 17.7.2015 a postúpeným Okresnému súdu Bratislava IV dňa 4.12.2015 žiadala matka o určenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú vo výške 300,-€ mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá býva s ňou a otec na jej výživu prispieva sumou 30,-€ mesačne na základe Uznesenia Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/346/2013-53 a rozvodové konanie rodičov stále prebieha, pričom je nariadené znalecké dokazovanie a teda nie je predpoklad, že sa v blízkom čase ukončí. Dňa 28.9.2018 doplnila návrh v tom, že konkrétnu výšku výživného zo strany otca nenavrhuje, ale žiada, aby sa otec podieľal v prevažnej časti na krytí nákladov maloletej, keďže ona je na rodičovskej dovolenke a má 2 ďalšie vyživovacie povinnosti. Zároveň navrhla, aby bolo otcovi odňaté právo maloletú zastupovať v otázkach majetkových a celkovo aj v správe majetku maloletej. Túto časť návrhu odôvodnila tým, že otec bol uznaný za vinného z prečinu podvodu a teda z hľadiska ochrany záujmov maloletej bude lepšie, ak správu majetku maloletej bude vykonávať len matka. Súhlasila s tým, aby bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti a úpravu styku otca s maloletou navrhla určiť v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave o neodkladnom opatrení č.k. 11CoP/115/2018-239 a teda styk upraviť počas každej stredy v čase od 16.30 hod. do 18.30 hod., keďže

už maloletej nastavila záujmovú činnosť s prihladením na takúto úpravu styku. V ďalšom vyjadrení dňa 2.3.2016 navrhla určiť vyživovaciu povinnosť otca vo výške 220,-€ mesačne. Napokon na pojednávaní súdu dňa 25.3.2019 ustálila sumu výživného zo strany otca na 150,-€ mesačne a konkrétnu úpravu styku otca s maloletou ustálila na každú druhú stredu na 2 hodiny a v ďalšom týždni cez víkend buď v sobotu alebo v nedeľu poobede na 4 hodiny.

5. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/264/2016-45 zo dňa 19.12.2016 súd nariadil neodkladné opatrenie o preberaní a odovzdávaní maloletej pri realizácii styku otca s maloletou. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.3.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/63/2017-154 zo dňa 2.3.2017.

6. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/14/2017-16 zo dňa 25.1.2017 súd nezačal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci odovzdania maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Otca zaviazal predbežne prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 80,-€ mesačne počnúc dňom 25.1.2017 a nenariadil neodkladné opatrenie v časti úpravy styku otca s maloletou. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 2.2.2017 vo výroku o nezačatí konania a dňa 11.4.2017 vo výroku o úprave styku otca s maloletou a o výživnom v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/95/2017-117 zo dňa 24.3.2017.

7. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/271/2017-93 zo dňa 18.12.2017 súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zakázal styk otca s maloletou a súčasne žiadala zmeniť uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/346/2013-53 zo dňa 20.1.2014 v časti úpravy styku otca s maloletou. Súd tiež zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal o rozšírenie styku s maloletou a o určenie vo veci zastupovania a správy majetku maloletej a aby bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/346/2013-53 zo dňa 20.1.2014 v časti úpravy styku a uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/264/2016-45 zo dňa 19.12.2016 v časti preberania a odovzdávania maloletej. Súd zároveň týmto uznesením začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom a maloletej povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava v rozsahu 20 hodín počnúc vykonateľnosťou tohto výroku uznesenia. Tento výrok nadobudol vykonateľnosť dňa 15.1.2018. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/115/2018-239 zo dňa 29.3.2018 bolo uznesenie súdu prvej inštancie zmenené v rozsahu úpravy styku otca s maloletou. V ostatnej časti bol výrok uznesenia súdu prvej inštancie potvrdený. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.1.2018 vo výroku o začatí konania ex offio, dňa 31.1.2018 vo výroku o zamietnutí návrhu otca, o uložení výchovného opatrenia a o trovách konania a dňa 23.4.2018 vo výroku o zmene rozsahu úpravy styku otca s maloletou v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/115/2018-239 zo dňa 29.3.2018.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, kolízneho opatrovníka, šetrením v domácnostiach rodičov. oboznámením sa s príjmami rodičov, so spismi Okresného súdu Bratislava sp.zn. 25P/346/2013, 13P/76/2014, 25P/331/2015, 25P/264/2016, 25P/14/2017, 25P/271/2017, znaleckým dokazovaním ako aj s ostatnými listinnými dôkazmi založenými v súdom spise a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Rodičia maloletej sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti od decembra 2013 a na Okresnom súde Bratislava IV prebieha aj konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode pod sp.zn. 13P/76/2014, ktoré nie je právoplatne ukončené.

10. Ďalej bolo preukázané, že počas konania boli rodičovské práva a povinnosti k maloletej upravené predbežne viacerými rozhodnutiami súdu a aktuálne je maloletá predbežne zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola predbežne určená vyživovacia povinnosť vo výške 80,-€ mesačne a styk otca s maloletou je predbežne určený každý týždeň v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. s tým, že otec maloletej prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky a matka je povinná maloletej na styk riadne pripraviť.

11. Zo znaleckého posudku znalca S., znalca z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí a dospelých, doručeného súdu dňa 13.5.2017 vyplýva, že maloletá I. bola pri vyšetrení v kompenzovanom psychickom stave, kontakt nadväzovala a kooperovala primerane. K matke má vytvorenú citovo a

emočne sýtenú pozitívnu a stabilnú vzťahovú väzbu, v ich vzájomnej interakcii prevažujú pozitívne city a emócie, maloletá dokáže matku verbálne oceniť a matka efektívne registruje na potreby maloletej a zabezpečuje ich naplnenie. Otec bol v kontakte neprimeraný, naliehavý, hlas zvyšujúci, sťažujúci sa a opakovane vyslovujúci svoje požiadavky, nereflektujúci na vysvetlenia znalca v tom, že moderovanie priebehu vyšetrenia nie je v kompetencii rodiča. Otec je v porovnaní s matkou neempatický pri výbere tém, ktoré v prítomnosti maloletej prezentuje necitlivým a konfliktným spôsobom, otvorene emotívne devalvuje matku a to aj napriek opakovanému upozorneniu zo strany znalca, že by mal lepšie selektovať výber tém pred maloletou. Otec nenecháva maloletej dostatočný priestor pre formuláciu vlastných postojov, ale hovorí v jej mene ako chce dieťa jeho a nie starostlivosť matky. Vzhľadom na impulzívny a požadovačný prístup otca, ktorý zasahoval rušivo do priebehu vyšetrenia, bolo potrebné opakované vysvetlenie ale aj usmernenie, pretože maloletej konfliktný štýl komunikácie otca v prítomnosti znalca evidentne nevyhovoval, bola subjektívne neistá, nerozhodná, napätá a mlčanlivá. Matka v porovnaní s otcom primeranejšie reflektuje na potreby dieťaťa, ich vzájomná interakcia prebiehala z psychologického hľadiska bez komplikácií. Naopak otec nedostatočne reflektuje na citové a emočné potreby maloletej a priestor, ktorý dostáva, využíva primárne na prezentáciu devalvácie matky a vyjadrenie neopodstatnenej kritiky vo vzťahu k priebehu psychologického vyšetrenia, namiesto toho, aby sa sústredil na prezentáciu svojho vzťahu s maloletou. Maloletá I. v teste kresby rodiny spontánne znázorňuje okrem členov svojej rodiny dom, ktorý symbolizuje ich spoločný priestor a kde má vytvorené rodinné zázemie primárne dané prítomnosťou matky, ktorá pre ňu predstavuje preferenčnú rodičovskú postavu. Primárnu asociáciu otca reprezentuje v jej ponímaní partner matky, s ktorým žije v domácnosti spoločne s dvoma mladšími súrodencami. V detskom myslení je pre maloletú domov totožný s prítomnosťou matky. Vzhľadom na konflikto génnu vzťah rodičov ako aj konfrontačný vzťah otca vo vzťahu k matke a jej rodine, maloletá nemá potrebu nasilu začleniť otca do rodiny matky, na druhej strane ale neprežíva subjektívne výrazné ťažkosti rozvíjať si paralelne svoj autonómny vzťah s otcom. Maloletá si dokáže napriek disharmonickému vzťahu rodičov udržať voči obojom rodičom v zásade pozitívny vzťah. Matka má lepšie osobnostné dispozície pre zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloletú v porovnaní s otcom. Matka primeranejším spôsobom reflektuje na citové a emočné potreby maloletej. Otec z pohľadu vývinových potrieb dieťaťa neefektívnym spôsobom prenáša nespracovanú partnerskú problematiku do rodičovských kompetencií, čo sa prejavuje najmä masívnou devalváciou osobnostných charakteristík ako aj rodičovských kompetencií matky, a to aj v prítomnosti maloletej, čo má výrazne negatívny dopad na psychickú pohodu a stabilitu maloletej I.. Matka v priebehu znaleckého dokazovania efektívne spolupracovala, jej osobnosť je aktuálne v kompenzovanom psychickom stave bez známk klinicky vyjadrenej psychopatologickej symptomatiky, sociálne a profesijne adaptovaná, percepčno-kognitívne schopnosti ako aj intelektové a mnestické funkcie sú intaktné. Otec bol pri vyšetrení dekoncentrovaný, psychomotoricky nepokojný, očný kontakt vyhýbavý, na otázky odpovedal s latenciami a stručne, v kontraste s jeho štandardnou výpravnosťou, prítomná disimulačná (zastieracia) stratégia, v rámci interview bolo potrebné usmerňovanie kvôli zabíhavosti a výraznejšej tendencii k referovaniu vlastných tém s centrovaním na manželský konflikt, resp. rodičovskú kooperáciu s masívnym devalvovaním rodičovských kompetencií matky. Osobnosť otca vykazuje znaky abnormnej organizácie s impulzívnymi a anankastickými (nutkavými) rysmi, percepčno-kognitívne (vnímanie a myslenie) schopnosti ako aj intelektové a mnestické (pamäťové) funkcie sú oslabené. Pre jeho osobnosť je typické extravertované zameranie v kombinácii s emočnou labilitou v rámci dimenzie neuroticizmu. Ide o sociabilný, komunikatívny, impulzívny, reaktívny a zhovorčivý typ osobnosti. Matka má podľa znaleckého posudku kvalitnejšie mieru schopností výchovne vplývať na maloletú v porovnaní s otcom. Preto súdny znalec odporučil zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky a zároveň odporučil upraviť stretávanie maloletej s otcom. Duševný stav oboch rodičov bol diagnostikovaný klinicko-psychologickým a psychiatrickým vyšetrením a podľa výsledkov znaleckého dokazovania otec netrpí závažnejšou duševnou poruchou, ktorá by mu bránila v starostlivosti o maloleté dieťa a ktorá by mohla negatívne vplývať na zdravý psychický vývin maloletej. Znalkyňa z odvetvia psychiatria S., ktorá bola pribratá do znaleckého dokazovania, diagnostikovala otcovi anankastickú poruchu osobnosti a nediagnostikovala závažnejšiu duševnú poruchu, t.j. endogénnu psychózu (schizofréniu), afektívnu poruchu, ani organické poškodenie mozgu. U rodičov nie je prítomné žiadne závažné duševné ochorenie, ktoré by im znemožňovalo zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, alebo by predstavovali riziko priameho ohrozenia zdravého psychosexuálneho vývinu maloletej. Znalci pri rozbere osobnosti otca zistili abnormnú organizáciu jeho osobnosti s anankastickými resp. impulzívnymi rysmi, čo má parciálne negatívny dopad na jeho schopnosť rešpektovať a akceptovať rodičovskú rolu druhého rodiča. U otca je prítomná tendencia k prenášaniam negatívnych a kritických postojov voči matke a jej partnerovi na maloleté dieťa, čo podľa názoru znalca hraničí s negatívnym ovplyvňovaním maloletej.

Obaja rodičia sú v zásade schopní samostatne vychovávať a starať sa o maloleté dieťa s tým, že matka dokáže lepšie registrovať a saturovať citové a emocionálne potreby maloletej. Schopnosť akceptovať význam role druhého rodiča je z psychologického hľadiska závažnejšie narušená u otca. Rodičia nie sú schopní realizovať striedavú osobnú starostlivosť bez negatívneho dopadu na psychiku maloletého dieťaťa. Maloletá I. má voči partnerovi matky vytvorený pozitívny vzťah, ktorý kopíruje jej vzťah k matke, spontánne voči nemu referuje pozitívne nastavenie bez prítomných negatívnych momentov. Podľa komplexných výsledkov psychologického vyšetrenia súdny znalec odporučil zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky a stretávanie sa maloletej s otcom každý druhý víkend od piatku do nedele a jedenkrát v priebehu týždňa, keď bude maloletá cez víkend v starostlivosti matky. Predpokladom takéhoto modelu rodičovskej starostlivosti však musí byť korekcia nekonštruktívnej komunikácie s prítomnou devalváciou matky zo strany otca, aby došlo k upokojeniu situácie.

12. Kolízny opatrovník v písomných správach ako aj vo výpovedi uviedol, že opakovane vykonal pohovor s maloletou a spolu s psychológom úradu realizovali výchovné opatrenie. Dňa 20.9.2018 bol vykonaný pohovor s maloletou zameraný okrem iného aj na tému stretávania sa maloletej s otcom. Maloletá uviedla, že sa chce s otcom vídať jeden deň v týždni vtedy, keď nebude mať domáce úlohy, najlepšie by bolo cez víkend. Na otázku, či by chcela u otca aj prespať, odpovedala, že nie. Tiež uviedla, že by sa mohla s otcom stretávať aj jedno poobedie počas týždňa s tým, že by to bolo iba na krátky čas ako je to teraz. Súhlasila s návrhom, že by sa s otcom stretávala každú druhú sobotu poobede na 4 hodiny a v týždni, keď by nešla v sobotu k otcovi, bola by s ním v stredu 2 hodiny poobede. Na otázku týkajúcu sa striedavej starostlivosti razantne pokrútila hlavou, že toto nechce. Na témy týkajúce sa otca zostala maloletá menej spontánna a zhovorčivá. Kolízny opatrovník teda navrhol, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke a vzhľadom k tomu, že dohoda rodičov ohľadom styku otca s maloletou nie je možná, odporučil konkrétnu úpravu styku a to každý druhý víkend v sobotu na 4 hodiny poobede a v ďalšom týždni v stredu v trvaní 2 hodín poobede. Tiež navrhol, aby maloletú zastupovali a spravovali jej majetok obaja rodičia. Konkrétnu výšku výživného ponechal na úvahu súdu s tým, aby prihliadol na vek a potreby maloletej ako aj na príjmy oboch rodičov. Poukázal aj na to, že od septembra 2018 začala maloletá navštevovať základnú školu. Doplnil, že políciou boli prešetrené aj tvrdenia otca o zneužívaní maloletej partnerom matky, pričom trestné stíhanie bolo odmietnuté.

13. Rodičia ako aj maloletá realizovali výchovné opatrenie na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pričom v rámci realizácie výchovného opatrenia otec uvádzal, že nie je spokojný s tým, že sa s dcérou stretáva oveľa menej, ako by chcel. Zo správy psychológa úradu zo dňa 26.9.2018 vyplýva, že úlohou psychológa bolo pomôcť rodičom, aby boli schopní funkčnejšie komunikovať a primeranejšie sa dohodnúť na kontakte otca s maloletou. Tiež bol psychológ požiadaný o zistenie názoru maloletej na to, ako prežíva kontakt s otcom a ako sa cíti v rodine matky, jej druhá a ich dvoch maloletých detí. Matka maloletej sa sťažovala na to, že dcéra po návšteve otca prichádza domov vystresovaná a najmenej 2 hodiny jej trvá, aby sa znova naladila na atmosféru rodiny a aby nesedela paralyzovaná bez pohnutia na chodbe. Kontakt s otcom bol veľmi sťažený tým, že otec už počas sedení u psychológa, obviňoval psychológa z toho, že viac spolupracuje s matkou a 80% času sedení si zabral pre seba tým, že doslova kričal a obviňoval všetkých. Nebolo možné zabezpečiť ani jednu minútu konštruktívnej komunikácie. Otec obvinil psychológa z možnosti úplatkárstva, deklaroval nedôveru, neprofesionálne správanie a obviňoval matku, že hrá na sedeniach divadlo, keď jeho správanie začala prežívať bolestivo a s plačom. Partnera matky obvinil z toho, že je „úchyl“ a konštatoval, že pre svoju dcéru zakazuje akéhokoľvek psychológa. Počas sedení nebolo možné otca usmerniť tak, aby bolo možné hľadať riešenie. Otec spustil neriadené emotívne a veľmi intenzívne obviňovanie. Okrem niekoľkých stretnutí s rodičmi psychológ zrealizoval aj stretnutia s maloletou a maloletá počas stretnutí hovorila, že otec o mame a jej priateľovi rozpráva veľmi škaredo a otvorene jej hovorí, že rodina matky ju zneužíva. Maloletá potom keď príde domov, je z jeho rozprávania rozrušená. Po prvých dvoch stretnutiach u psychológa bol kontakt s rodičmi prerušený, pretože správanie otca nebolo možné usmerniť a sedenia boli obnovené až na odporúčanie súdu. Prvé stretnutie po prerušení bolo menej konfliktné a realizovalo sa za prítomnosti psychológa a kolíznej opatrovníčky a bolo dohodnuté, že ďalšie stretnutie bude absolvovať maloletá samostatne s psychológom a kolíznou opatrovníčkou s tým, že ju privedie otec. Na tomto stretnutí maloletá skonštatovala, že terajšie stretávanie sa s otcom (2 hodiny raz v týždni) jej vyhovuje a je spokojná. Keď jej bolo navrhnuté prespať u otca, radikálne tento návrh odmietla, avšak navrhla, že by sa mohla s otcom stretávať každý druhý týždeň jeden deň cez víkend poobede, ale nie s prespatím. Na ďalšom stretnutí rodičov (týždeň po stretnutí s maloletou), kedy psychológ oznámil rodičom výsledok pohovoru s maloletou a jej vyjadrenie, sa otec začal opäť správať

obviňujúco, vyjadroval nedôveru v psychológa, pretože nadržáva matkám a kričal, že bude trvať na tom, aby dcéra bola zverená do striedavej starostlivosti alebo len do jeho výlučnej starostlivosti. Z doterajších realizovaných stretnutí psychológa s rodičmi a s maloletou odporučil psychológ, že pre maloletú bude najmenej poškodzujúca navrhnutá doba stretávania sa s otcom v rozsahu jedenkrát v týždni na dve hodiny a každú druhú sobotu na 4 hodiny. Maloletá bude schopná takéto stretnutia s otcom prežívať bez vážnejších následkov. Počas dlhšej doby, prípadne celého víkendu, by mohla byť maloletá vystavená značne sugestívnemu ovplyvňovaniu jej postoja k matke a k rodine, v ktorej žije. Otec rozpráva totiž bez zábran a bez cenzúry o všetkom, o čom je sám presvedčený bez toho, aby si bol vedomý dôsledkov, či už pre maloletú alebo pre jej matku, alebo pre kohokoľvek. V komunikácii nedisponuje žiadnou sociálnou kultivovanosťou, jeho argumenty, ktoré vyjadruje so značnou sugestívnou silou, neobsahujú ani logiku. Napriek tomu, že sú vyvrátené, neprijíma žiadne argumenty, ktoré sú iné, ako jeho presvedčenie. Chýba mu schopnosť akejkoľvek sebareflexie. S touto psychickou disponovanosťou nešetří ani psychiku maloletej dcéry, pretože jej bez zábran negativizuje obraz jej matky a rodiny, v ktorej žije. Otec si neuvedomuje ani to, že maloletá dcéra z takýchto obvinení prežíva stres a značnú neistotu. Maloletá je od otca vystavená značnému tlaku, že rodina, v ktorej teraz žije, je pre ňu zlá a dostáva sa tak do veľmi silného konfliktu, čo ju psychicky poškodzuje, pretože kvôli tomuto sugestívnemu presvedčeniu otca nebude schopná sa doma cítiť uvoľnene, harmonicky a bezpečne. Otec si tieto následky pre dcéru nie je schopný uvedomiť a tiež nie je schopný ani elementárnej pozitívnej psychickej regulácie počas poradenského procesu.

14. Z listinných dôkazov vyplýva, že matka je od 2.7.2015 na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok. Má dve ďalšie vyživovacie povinnosti k maloletému M. a k maloletému J..

15. Z ďalších listinných dôkazov a to z daňového priznania otca ako fyzickej osoby vyplýva, že mal v roku 2015 základ dane 779,03 € a daň 148,01 €, v roku 2016 mal základ dane 659,93 € a daň 125,38 € a za rok 2018 mal základ dane 2.182,15 €. Z potvrdenia o príjme otca vyplýva, že v roku 2017 (január až február) bol riadne zamestnaný, dosahoval príjem 1.450,84 € priemerne mesačne netto a pracovný pomer ukončil v skúšobnej dobe. V období od 15.12.2017 do 5.3.2018 bol opäť riadne zamestnaný a jeho príjem v roku 2018 (január až február) bol 554,48 € priemerne mesačne netto s tým, že zo zamestnania odišiel tiež v skúšobnej dobe. Vo výpovedi dňa 25.3.2019 uviedol, že aktuálne pracuje na základe živnosti a má príjem asi 1.000,-€ mesačne brutto a od 1.4.2019 nastupuje do nového zamestnania, kde bude mať príjem asi 900,-€ mesačne brutto. Otec iné vyživovacie povinnosti nemá.

16. Maloletá I. v školskom roku 2018/2019 začala navštevovať 1. triedu základnej školy.

17. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

21. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti dlhodobo a nehospodária spoločne a teda úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je odôvodnená. Z dokazovania ďalej vyplýva, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletú a v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, súd preto maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti, čo odporučil aj kolízny opatrovník a s čím napokon súhlasil aj otec. Zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obaja rodičia, nakoľko súd nevezhliadol žiaden dôvod k tomu, aby toto právo prináležalo iba jednému z rodičov. Spornou otázkou v úprave výkonu rodičovských práv a povinností ostala otázka výšky vyživovacej povinnosti otca, ale najmä rozsah úpravy styku otca s maloletou. Čo sa týka výživného, súd vyživovaciu povinnosť otca rozdelil na dve obdobia a výživné určil vo výške 100,-€ mesačne za obdobie,

kedy maloletá navštevovala materskú školu a nesporne boli jej výdavky nižšie. Od septembra 2018, kedy nastúpila do základnej školy, súd určil vyživovaciu povinnosť otca vo výške 150,-€ mesačne. Pri určení výživného súd vychádzal z odôvodnených výdavkov a potrieb maloletej ako aj z možností a schopností oboch rodičov. Matka je aktuálne na rodičovskej dovolenke a teda jej príjem je limitovaný štátnymi dávkami a otec v súčasnosti pracuje na základe živnosti, pričom sám uviedol, že dosahuje príjem 1.000,-€ mesačne brutto. Vychádzajúc teda z možností a schopností otca, má súd za to, že určené výživné je primerané a zodpovedá kritériám rozhodným pre jeho určenie. Počiatok určenia vyživovacej povinnosti súd ustálil dňom 17.7.2015, t.j. dňom, kedy matka podala návrh na určenie výživného, nakoľko bol podaný dôvodne. Vzhľadom k tomu, že od 17.7.2015 otec neprispieval na výživu maloletej dostatočne, vznikol mu na výživnom dlh vo výške 2.148,30 € s tým, že dlh je vypočítaný ku dňu 31.3.2019. Do zročného výživného súd započítal otcovi sumu 2.650,-€, ktorá pozostáva z platieb za rok 2015 - 6x po 30,-€, v roku 2016 - 12x 30,-€, v roku 2017 - 1x 30,-€ a 11x 80,-€, v roku 2018 - 12x 80,-€ a v roku 2019 - 3x 80,-€. V označenom období mal otec zaplatiť 4.798,30 € (aliquótnu časť za júl 2015 vo výške 48,30 € plus 5x 100,-€, za rok 2016 - 12x 100,-€, za rok 2017 - 12x 100,-€, za rok 2018 - 8x 100,-€ a 4x 150,-€ a za rok 2019 - 3x 150,-€) a zaplatil 2.650,-€ a teda je dlh 2.148,30 €. Súd otcovi do zročného výživného nezapočítal žiadne položky ani príspevky navyše, nakoľko tieto neboli relevantným spôsobom preukázané, keďže účty, ktoré otec predložil, sa priamo netýkali výživy maloletej a ani úhrady jej nákladov. Otec síce maloletej priniesol nejaké veci na oblečenie, prípadne hračky, ktoré mal dovtedy vo svojej domácnosti, avšak matka uviedla, že všetky veci jej boli malé alebo boli po niekom zdedené, preto ich súd nemohol do zročného výživného započítať.

22. Výrazne spornou otázkou medzi rodičmi bola otázka úpravy styku otca s maloletou, keďže otec navrhoval upraviť jeho kontakt s dcérou najmenej počas každého druhého víkendy od piatku do nedele ako aj počas bežného týždňa. Súd vyhodnotiac celé vykonané dokazovanie vrátane znaleckého dokazovania a psychologických správ z priebehu výchovného opatrenia, dospel k záveru, že aktuálne nie je pre maloletú vhodné, aby v domácnosti otca trávila celý víkend spolu s prespatím. Sama maloletá sa k tejto otázke jednoznačne vyjadrila odmietavo. Doterajšie správanie sa otca a to najmä jeho tendencie k prenášaní negatívnych a kritických postojov voči matke a jej partnerovi pôsobi na psychickú pohodu maloletej výrazne negatívne, keďže prežíva subjektívnu neistotu a napätie. Neskrývané nepriateľské až útočné tendencie otca voči matke, poukazujú na masívnu devalváciu osobnostných charakteristík matky ako aj jej rodičovských kompetencií, pričom otec sa takto vyjadruje aj v prítomnosti maloletej. U otca je tiež narušená schopnosť akceptovať význam role druhého rodiča. Maloletá I. však dokáže napriek disharmonickému vzťahu rodičov udržať voči obojom rodičom v zásade pozitívny vzťah. Preto súd upravil styk otca s maloletou aspoň v takom rozsahu, ktorý bude viesť maloletá akceptovať a ktorý nebude negatívne vplývať na jej psychický vývoj. O širšom rozsahu úpravy styku súd nemohol rozhodnúť, napriek návrhom otca, pretože doterajší vývin rodinnej situácie toto neumožňoval a správanie otca sa ani napriek nariadenému a realizovanému výchovnému opatreniu neupravilo, pričom korekcia jeho správania a nekonštruktívnej komunikácie bola podľa výsledkov znaleckého dokazovania nevyhnutná na širší rozsah trávenia času maloletej s otcom. Otec by mal radikálnym spôsobom zmeniť svoje nastavenie a prehodnotiť svoje postoje bez impulzivitu a panovačnosti, mal by zmeniť svoj štýl komunikácie, nakoľko práve takéto jeho správanie je pre maloletú nevyhovujúce, dostáva ju do neistoty, je napätá, mlčanlivá a napokon aj plačlivá. Ak bude mať otec naďalej záujem udržiavať kontakt s dcérou aj v širšom rozsahu, mal by spolupracovať s odborníkmi na korekcii svojho vystupovania. Určený rozsah styku otca s maloletou súd teda aktuálne považuje za primeraný a dostatočný.

23. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd v prvom rade prihliadol na to, že znalecké dokazovanie sa týkalo úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, čo je nesporná časť konania a k tomuto dôkazu bolo potrebné pristúpiť z dôvodu rozporných tvrdení a návrhov rodičov ohľadom výkonu starostlivosti o maloleté dieťa. Vykonanie dôkazu je v záujme účastníka aj vtedy, ak ním možno vyvrátiť tvrdenie protistrany a vykonanie znaleckého dôkazu bolo jednak v záujme rodičov maloletej ako aj v záujme samotnej maloletej. Z tohto dôvodu má súd za to, že obaja rodičia majú rovnaký podiel na vzniknutých trovách dôkazu a teda najspravodlivejšie je rozdeliť vzniknuté trovy štátu rovným dielom medzi oboch rodičov. Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania bolo zistené, že ani u jedného z rodičov nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov resp. od trov znaleckého dokazovania, nakoľko ani u jedného z nich by zaplatením náhrady trov štátu, nebola ohrozená ich

existencia a nedostali by sa do stavu životnej núdze. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a na rovnaký podiel účastníkov - rodičov maloletej na vzniknutých trovách štátu, súd rozhodol tak, že otec je povinný zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 368,88 € na účet Okresného súdu Bratislava IV, do 3 dní od právoplatnosti výroku o trovách konania, nakoľko otec zložil preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 800,-€, ktorý súd z celkovej sumy odpočítal. Matka preddavok na znalecké dokazovanie neuhradila, nakoľko bola od zaplatenia preddavku oslobodená a teda ju súd zaviazal zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 1.168,88 € na účet Okresného súdu Bratislava IV, ktorý jej povolil splácať v 100,-€ mesačných splátkach s prihliadnutím na jej aktuálny príjem, keďže poberá rodičovský príspevok. Trovy znaleckého dokazovania pozostávajú zo sumy 2.337,76 € za vyhotovenie znaleckého posudku znalcom S., zo súm 352,88 € a 413,84 € za vyhotovenie znaleckých posudkov znalkyne S.

25. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).